

[Edvard Sørensen.]

og Folketal og lægge det over paa Indkomsten. Jeg peger ligeledes paa vort Forslag om Overførelse af Benzin-Femøren til Kommunerne til almindelige Vejarbejder og endelig paa vort Forslag om Tilskuddet til Amtskommunerne.

Det er Forslag, der vil bringe en betydelig Lettelse — og en haardt tiltrængt Lettelse. Skulde Indenrigsministeren have bedre Forslag om midlertidige Lettelser, skal vi være villige til at overveje dem, men naar vi staar over for en Omlægning af de kommunale Opgaver og Skatteforhold, vil det ikke efter vor Opfattelse være formaalstjenligt at gennemføre en Lovgivning som den her foreslaaede, uden at den er gennemprøvet i Forbindelse med Forsøg paa at finde en bedre Løsning af Spørgsmaalet end den, der foreslaas her.

Hvis man ser paa Udviklingen af Kommunernes Opgaver, vil enhver uden at have særligt Indblik i kommunale Forhold kunne se, at der er et skærende Misforhold mellem de Opgaver, der af Lovgivningsmagten paalægges Kommunerne, og de Skatteudskrivningsmuligheder, der findes. Skatte-kilderne i de forskellige Kommunetyper er følgende: for Amtskommunerne Ejendoms-skat og en svag Mulighed for personlig Skat, for Sognekommunerne Ejendomsskat, Indkomstskat og en lille Formueskat i Form af Kildeartsbeskatning, for Købstadkommunerne en begrænset Ejendomsbeskatning, Indkomstskat og Formueskat. Dette, at Opgaverne gennem Tiderne er vokset mere end Mulighederne for Udskrivning, har medført, at Kommunerne har henvendt sig til Staten om Hjælp og ogsaa i mange Tilfælde faaet denne Hjælp, men dette har ført til, at hver Gang Staten har hjulpet Kommunerne, er det kommunale Selvstyre blevet yderligere indsnævret. Og dertil kommer, at Opgaverne er vokset stærkere end Tilskuddene.

En anden Fare er den, at der er sket en Sammenblanding Kommunerne imellem og mellem Kommunerne og Staten, der nødvendigvis skal føre til stigende Udgifter. Kommunerne er stærkt paa Vej til at blive Kontorer for Skatteopkrævning, Oplysningskontorer for de højere Administrationsgrene og Ekspeditionskontorer for Ministeriet paa de sociale Omraader.

Det, jeg har sagt her, vil sikkert blive erkendt af de fleste, der har en lille Smule Indblik i kommunale Forhold. Det vil sikkert ogsaa blive erkendt, at en tilfredsstillende Løsning af dette Spørgsmaal er paa-krævet. Det, der derefter maa være Op-

gaven, er for det første at faa en virkelig tilbunds-gaaende Udligning, der hovedsagelig maa foregaa over Staten, for det andet i Forbindelse dermed en Ændring i den kommunale Skatteudskrivning og endelig for det tredje at sikre og udvide det kommunale Selvstyre. Under Arbejdet for at løse denne Opgave maa man i stærk Grad have Opmærksomheden henvendt paa, at der, hvor Udgifterne skal overføres til Udligning mellem samtlige Skatteydere i Landet, maa det gøres saadan, at Kommunerne, saavel Amtsom Købstad- og Sognekommunerne, der efter min Mening fortsat skulde administrere Opgaverne, bliver interesseret i at føre en forsvarlig Økonomi.

De Opgaver, der kan overføres til Udligning, maa for det første være Opgaver, hvor Kommunerne ingen Indflydelse har paa Størrelsen af de Beløb, der skal bruges til disse Formaal, for det andet Opgaver, der falder rent tilfældigt, og endelig for det tredje Opgaver, der har almindelig Samfundsinteresse. Jeg tænker i Forbindelse med det sidste bl. a. paa saadan en Opgave som den i Forgaars foreslaaede angaaende de Klinikker, der i Henhold til Forslaget om Svangerskabsafbrydelse blev foreslaet oprettet. Lovgivningsmagten tager her en helt ny Opgave op, men tvinger ganske roligt Amtene til at oprette Klinikker, staa i Forskud med Betalingen og til sin Tid sammen med Købstadkommunerne at betale Halvdelen af Udgifterne. En saadan Opgave maa være en Statsopgave og være Kommunerne aldeles uvedkommende.

Ved Siden af denne Overføring af Udgifter fra Kommunerne til samtlige Skatteydere under eet er det nødvendigt at overføre større Indtægter til Kommunerne, og det kunde mit Parti tænke sig skete ved, som vi foreslog i Fjor, at overføre Benzin-Femøren til Kommunerne til almindelig Vejvedligeholdelse. Maaske der ogsaa er Grund til at overveje, om ikke en Del af de Penge, der nu indgaaer i Vej fonden og bruges til særlige Formaal, kunde bruges paa en for de almindelige Vejnet mere formaalstjenlig Maade.

Naar disse Overførelser af Udgifter har fundet Sted, maa de Opgaver, der bliver tilbage, løses af Kommunerne selv; de maa have Selvbestemmelsesret over Opgavernes Omfang, men de maa ogsaa selv afholde Udgifterne. Et af Endemaalene maa derfor blive, at Refusionsforbundet ophæves. Hvad Ændringer i Skatteudskrivningen angaar, er det vort Ønske for Amternes Vedkommende, at der ansættes en Maksimumspromille, og at Resten af Be-